

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/47/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200010
Dátum vydania rozhodnutia: 26.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2015200010.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľa: W. S., nar. XX.XX.XXXX, K. XXX/XX, M., t. č. ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, P.O. BOX 72, Hrnčiarovce nad Parnou, proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2014 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/1/2015-40 zo dňa 03.12.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/1/2015-40 zo dňa 03.12.2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2014 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom č. k. 44Sd/1/2015-40 zo dňa 03.12.2015 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“) o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku z dôvodu, že podľa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o zamestnanosti v poistovníctve a v súvisiacich oblastiach, v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že na pojednávaní dňa 03.12.2015 navrhovateľ uviedol, že nesúhlasí s uvedenou mierou poklesu schopnosti, pretože mu neboli zohľadnené všetky vyšetrenia, ktorým sa podrobil, najmä vyšetrenie od ortopéda a tento doklad sa nachádza v jeho zdravotnej dokumentácii. Uviedol, že má neustále problémy s pravou rukou, tieto ťažkosti pretrvávajú naďalej a tiež, že mu nebolo obodované pohmoždenie dlane, ktoré utrpel taktiež pri úraze v roku 2005. Rovnako mu nebolo zohľadnené ani poškodenie puzdra palca pravej ruky a skutočnosť, že na pravej ruke mal zlomené zápästie. Odporca na pojednávaní uviedol, že dokazovanie spočíva v medicínskom vyšetrení, ktorého sa pridrižiava pri vydávaní rozhodnutia a žiadal svoje rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Krajský súd z predloženého

spisového materiálu zistil, že na základe posudku posudkového lekára zo dňa 27.11.2014, vypracovaného na základe žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok, bolo konštatované, že navrhovateľ má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len 35% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené choroby podporného a pohybového aparátu podľa kapitoly XV, oddiel G - Postihnutie končatín, položka 20 - zle zahojené alebo nezahojené zlomeniny zápästných kostí, jednej záprstnej kosti alebo viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky, písmeno b) - na dominantnej ruke (analogicky) 35%. Na základe opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa znovu posudzovaný posudkovými lekármi, a to dňa 18.05.2015 a 27.05.2015, pričom posudkoví lekári zotrvali na záveroch posudku, ktorý bol podkladom pre vypracovanie napadnutého rozhodnutia odporcu konštatujúc, že jeho zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity. V súvislosti s námietkami, ktoré uviedol navrhovateľ na pojednávaní dňa 03.12.2015, krajský súd konštatoval, že rovnaké skutočnosti, t. j. že nemôže dvíhať ťažké bremená, nemôže pracovať v špinavom prostredí, že má problémy s predlaktím a pravým zápästím, uvádzal aj pred posudkovou lekárkou MUDr. K. A., čo je uvedené aj v lekárskej správe zo dňa 18.05.2015, ktorú navrhovateľ aj podpísal. V predmetnej lekárskej správe sa posudková lekárka zaoberala týmito námietkami, pričom uviedla, že navrhovateľ bol po úraze pravej ruky hospitalizovaný na chirurgickom oddelení v Šali a neskôr v roku 2006 na plastickej chirurgii v Bratislave, následne sa podrobil rehabilitačnému procesu. Posudkoví lekári konštatovali ľahké zníženie úchopovej schopnosti pravej ruky. Okrem toho sa lieči aj na psychiatrii, avšak klinicky v popredí z hľadiska posúdenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia je u neho obmedzenie hybnosti tretieho prsta pravej ruky, s ľahko obmedzeným úchopom. Psychický stav navrhovateľa si nevyžaduje liečbu. Posudková lekárka mu určila 35%-nú mieru poklesu. Ďalej krajský súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ sa neustále odvoláva na lekárske nálezy lekárov, ktorých však konkrétne neoznačil a rovnako ani neoznačil, o aké vyšetrenia malo ísť, v ktorom období a ktoré konkrétne lekárske správy neboli pri posudzovaní zdravotného stavu vyhodnotené. Z tohto dôvodu krajský súd nemohol v danom smere vykonať ďalšie dokazovanie nariadením opätovného preskúmania zdravotného stavu navrhovateľa. Navrhovateľ na pojednávaní nepredložil krajskému súdu nové lekárske správy potvrdzujúce zhoršenie jeho zdravotného stavu nad jemu určenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby si odvolací súd vyžiadal lekárske nálezy od ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Namietal, že krajský súd nebral do úvahy jeho žiadosť o vyžiadanie lekárskej dokumentácie z ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, nálezov z vonkajšej eskorty u chirurga v Trnavskej nemocnici nachádzajúce sa v jeho zdravotnej dokumentácii. Má trvalé následky, trpí trvalými bolesťami pravej ruky, žiada 10% za poškodenie pravej ruky, nakoľko je pravák a má poškodenú pravú ruku. Taktiež namietal, že krajský súd nemal lekársku dokumentáciu, žiadal si ju od neho, pričom on je väzeň. Lekársku dokumentáciu vydajú z ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou iba na žiadosť súdu. Na vonkajšej zdravotnej eskorte z ÚVTOS požiadal chirurga, aby mu odťal prst kvôli pretrvávajúcim bolestiam pravej ruky, on mu však povedal, že mu musia odťasť pravú ruku od zápästia. Nebolo mu obodované predlaktie a pomliaždenie dlane. Žiadal nezávislého posudkového lekára, aby obodoval aj jeho „pohmoždené“ predlaktie vytočené doprava. Ďalej navrhovateľ namietal, že pri posudzovaní nemal doktor H. z Galanty k dispozícii lekársku správu, nakoľko chirurg zo Šale stratil jeho lekársku dokumentáciu. Posudkový lekár z Trnavy nemal k dispozícii lekárske nálezy z ÚVTOS, ktoré je potrebné si odtiať vyžiadať.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní proti rozsudku krajského súdu o ďalšie vyšetrenia, odporca poukázal na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol mu nárok na invalidný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že navrhovateľ v septembri 2005 utrpel úraz s pomliaždením II. až V. prsta pravej ruky, bol opakovane hospitalizovaný, naposledy v januári 2006 na klinike plastickej chirurgie pre semiflekčné postavenie III. prsta a nemožnosť extenzie so zlepšením stavu pooperačne aj po komplexnej rehabilitačnej liečbe. Podľa posledného nálezu z rehabilitácie zo septembra 2011 pretrváva porucha jemnej úchopovej schopnosti pravej ruky. Od roku 2009 bol navrhovateľ sporadicky vyšetrený aj psychiatrom pre organický psychosyndróm a somatoformnú poruchu. V roku 2012 bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení pre akútnu psychotickú poruchu, pričom posudkoví lekári konštatovali, že jeho psychický stav si nevyžaduje liečbu. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú podľa posudkových lekárov choroby podporného a pohybového aparátu podľa kapitoly XV, oddiel G, položka 20, písmeno b) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Za uvedené zdravotné postihnutie mu určili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podkladom pre posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa boli lekárske správy z chirurgického vyšetrenia zo dňa 28.04.2006, z neurologického vyšetrenia zo dňa 04.03.2010, 22.12.2010 a 22.08.2011, ďalej rehabilitačného vyšetrenia zo dňa 07.01.2010 a 12.09.2011, psychiatrického vyšetrenia zo dňa 26.07.2011, 27.09.2011, 04.05.2012 a z marca 2015, psychiatrická hospitalizácia od 20.10.2009 do 10.11.2009 a napokon ortopedické vyšetrenie zo dňa 21.01.2013.

Pokiaľ ide o lekársky nález ortopéda z Trnavy, na ktorý navrhovateľ poukázal v opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu, tento lekársky nález MUDr. W. W. z ortopedickej ambulancie zo dňa 21.01.2013 ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, zdravotnícke zariadenie prípisom zo dňa 07.03.2013 zaslalo krajskému súdu. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava v lekárskom posudku zo dňa 18.05.2015 a zo dňa 27.11.2014 tento lekársky nález zohľadnil pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa. Na druhej strane, posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko - Festivalové námestie 1, Košice v lekárskom posudku zo dňa 27.05.2015 tento nález opomenula zohľadniť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Napriek tomu, že ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, zdravotnícke zariadenie zaslalo listom zo dňa 13.03.2014 tlačivo „Prehliadka - Zisťovacia - Kontrolná“ a fotokópiu lekárskeho vyšetrení - psychiatrických zo zdravotnej dokumentácie, odvolací súd zastáva názor, že takéto zistenie skutkového stavu nemožno považovať za dostatočné, nakoľko psychiatrické problémy navrhovateľa nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale týmito sú (podľa posudkov) choroby podporného a pohybového aparátu. Okrem toho, pri posudzovaní invalidity vychádza posudkový lekár nielen zo správ z jednotlivých vyšetrení, ale je potrebné, aby si vyžiadal aj lekárske správy od ošetrojúceho lekára posudzovanej osoby, resp. od odborného lekára a vyhodnotil liečbu, stabilizáciu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a jeho vývoj. Odvolací súd nemal jednoznačne za preukázané, že posudkoví lekári si vyžiadali od ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou potrebnú zdravotnú dokumentáciu navrhovateľa a vychádzali z neaktuálnych nálezov z rokov 2010 a 2011.

Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd námietku navrhovateľa, že jeho zdravotný stav nebol posúdený dostatočne, za dôvodnú. Skutočnosť, že navrhovateľ je od marca 2012 vo výkone trestu, kde mu neboli vykonané aktuálne vyšetrenia, a nemá k dispozícii svoju zdravotnú dokumentáciu, nemôže byť na ťarchu navrhovateľa a nezbavuje odporcu povinnosti zabezpečiť si potrebné podklady na účely komplexného posúdenia jeho zdravotného stavu (§ 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.). Už v opravnom prostriedku navrhovateľ poukazoval na lekársku správu MUDr. K. (chirurg zo Šale) - s touto námietkou sa posudkoví lekári riadne nevysporiadali.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ je v zmysle § 173 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. povinný poskytnúť odporcovi potrebnú súčinnosť a predložiť mu všetky odborné nálezy o jednotlivých vyšetreniach, ktoré má vo svojej dispozícii a oznámiť mu všetky údaje o ošetrojúcich odborných lekároch (meno, špecializáciu a adresu ambulancie) a praktickom lekárovi, od ktorých si odporca môže vyžiadať potrebné podklady.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporcu zadovážiť si na účely nového posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa dostatok podkladov. Na ten účel vyzve navrhovateľa, aby oznámil, u ktorých odborných lekárov (napr. neurológa, ortopéda, chirurga) bol v minulosti vyšetrovaný a kde je sídlo ich ambulancií, resp. u ktorého praktického lekára je vedená jeho zdravotná dokumentácia. Ak bol navrhovateľ v minulosti vyšetrený odborným lekárom aj počas iného obdobia výkonu trestu odňatia slobody, oznámi odporcovi, v ktorom ÚVTOS také vyšetrenie vykonané bolo a kedy. Pre nové posúdenie si odporca zabezpečí všetky potrebné podklady, ktoré si v prípade potreby vyžiada od ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ak sa tam momentálne nachádza zdravotná dokumentácia navrhovateľa. Doplní dokazovanie vyžiadanim si potrebného vyšetrenia na účely posúdenia nielen rozhodujúceho zdravotného postihnutia, prípadne aj podľa § 156 ods. 1 písm. f/ zákona č. 461/2003 Z.z.) a následne zdravotný stav navrhovateľa vyhodnotí komplexne, určí a odôvodní mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Až na tom základe odporca o žiadosti navrhovateľa rozhodne znovu, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods.1 a § 151 ods.

1 O.s.p., lebo úspešný navrhovateľ si náhradu trov neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.